

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Kvk.IV.37.212/2008/5.szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a saját ügyében eljáró dr. F. J. és dr. G. K. kérelmezőknek az Országos Választási Bizottság 188/2008. /V. 19./ számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálat iránti kérelme tárgyában az alulírott napon meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A Legfelsőbb Bíróság az Országos Választási Bizottság 188/2008. /V. 19./ számú határozatát helybenhagyja.

E végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az Országos Választási Bizottság /a továbbiakban: OVB/ 2007. április 18-án hitelesítette az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán azt a kérdést, hogy: "Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarországon ne vezessék be a mindenki által kötelezően választandó, üzleti alapon működő több-biztosítós egészségbiztosítást?"

Az aláírások benyújtását követően, 2008. április 14-én az OVB elrendelte az országos népszavazási kezdeményezéshez összegyűjtött aláírások ellenőrzését.

Az ellenőrzést a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala végezte, amely 2008. május 19-i jelentésében közölte, hogy az általa statisztikai és matematikai módszerekkel végzett ellenőrzés eredményeként 99 %-os valószínűséggel megállapítható, hogy a minden szempontból megfelelő aláírások száma legalább 433.092, legfeljebb 438.534.

A jelentés alapján az OVB 188/2008. /V. 19./ számú határozatában megállapította, hogy a hitelesített országos népszavazási kezdeményezés támogatására összegyűjtött érvényes aláírások száma meghaladja a 200 ezret, így a népszavazási kezdeményezés érvényes.

A határozattal szemben a kérelmezők nyújtottak be bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet, amelyben az OVB határozatának megváltoztatását, és azt kérték, hogy a Legfelsőbb Bíróság állapítsa meg: a szükséges számú érvényes aláírás hiányában a népszavazási kezdeményezés nem érvényes.

Kifogásolták, hogy az Országos Választási Iroda /a továbbiakban: OVI/ 2008. április 10-én 491.958 aláírást tartalmazó ívet vett át; ezzel szemben 2008. május 20-án az OVI Vezetője 510.560 aláírás leadásáról nyilatkozott. Az eltérésre nincs jogszerű magyarázat.

Álláspontjuk szerint a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény /a továbbiakban: Ve./ 29/B. § /2/ bekezdés e/ pontja megkívánja az OVB részéről annak megállapítását, hogy hány aláírásgyűjtő ívet ellenőriztek, az ellenőrzés milyen statisztikai és matematikai módszerekkel történt, a mintavételre milyen szempontok és szabályok alapján került sor, a minta ellenőrzése milyen eredménnyel zárult.

Rámutattak arra, hogy a mintavételt kizárólag a törvényi rendelkezéseknek megfelelő aláírásokra kellett volna korlátozni.

Az ellenőrzésből ki kellett volna zárni mindazokat az aláírásgyűjtő íveket, amelyeken nem az adott kérdés szerepel, amelyet olyan aláírásgyűjtő ívre gyűjtöttek, amelyet az OVI nem hitelesített; az olyan aláírásgyűjtő íveket, amelyeket az aláírásgyűjtő személy nem írt alá, illetve ahol az aláírás gyűjtését végző személynek az országos népszavazást kezdeményező személy nem adott meghatalmazást.

Hivatkoztak arra, hogy az adatvédelmi biztos 2008. március 5-i állásfoglalása az adatkezelőtől származó meghatalmazást követel meg.

Álláspontjuk szerint a 200 ezer aláírás megléte az OVB határozata alapján nem bizonyított.

A Ve. 3. § a/ pontjában foglalt - a választás tisztaságának megóvása és választási csalás megakadályozásának alapelveibe ütközik, hogy nem ellenőrizték a választópolgárok aláírásának sajátkezűségét.

Hangsúlyozták, hogy az Alkotmány 28/C. § /2/ bekezdése értelmében 200 ezer aláírásra nem valószínűségi számként, hanem 100 %-os bizonyossággal van szükség.

Sérelmezték továbbá, hogy a mintavétel szabályait az ellenőrzést fizikálisan végző közigazgatási szerv saját hatáskörében állapította meg, ezért a jogorvoslati eljárás felfüggesztését és az Alkotmánybíróság megkeresését kérték.

A kérelmezők személyes meghallgatásuk során sérelmezték, hogy a meghallgatás kitűzésére és megtartására a bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtásának napján került sor, illetve kifejtették, hogy a benyújtott íveken szereplő aláírásokat egyenként kellett volna ellenőrizni, és csak a szabályos és jogszerű aláírásokat lehetett volna számszerűen figyelembe venni.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A kérelmezők által szóbeli meghallgatáson előadottakkal ellentétben, a Ve. 84. § /3/ bekezdése azt írja elő, hogy a bíróságnak a felterjesztéstől számított 3 napon belül kell meghoznia döntését, ami azt is lehetővé teszi, hogy a Legfelsőbb Bíróság az ügyben, annak beérkezését követően, nyomban bármilyen intézkedést megtegyen.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben a Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy az OVB határozata a népszavazási kezdeményezés érvényességének megállapításához szükséges adatokat tartalmazza, az aláírások ellenőrzésének hibás voltát a kérelmezők nem bizonyították. Az iratok között rendelkezésre álló - az aláírások ellenőrzésének eredményéről szóló - összesítő-kimutatásból, valamint a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala és az OVI vezetője által készített jelentésből egyértelműen megállapítható, hogy a kezdeményezéshez 510.160 aláírást adtak át, amelynek ellenőrzéséről az OVB az

országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény /a továbbiakban: Nsztv./ 4. § /1/ bekezdése értelmében köteles gondoskodni.

Miután a Ve. 2. § e/ pontja értelmében az országos népszavazásra a Ve. szabályait kell alkalmazni, az OVB a Ve. 124/A. § /3/ bekezdés c/ pontja alapján végezte el a benyújtott aláírások ellenőrzését oly módon, hogy abba a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát és az OVI vezetőjét bevonta.

A Legfelsőbb Bíróság utal arra, hogy a Ve. 120. § /1/ bekezdése is lehetővé teszi az OVB számára, hogy az ellenőrzésbe a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő szervet, illetve a helyi választási iroda vezetőjét bevonja (a 276/2006. /XII. 23./ Kormányrendelet 5. § /1/ bekezdése értelmében a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szerv a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala).

A felülvizsgálati kérelemben előadottakkal szemben az ellenőrzés e módja nem ellentétes a Ve. 3. § a/ pontjában megfogalmazott, a választás tisztaságának megóvása és választási csalás megakadályozása alapelveivel, miután a kérelmezők olyan bizonyítékot nem terjesztettek elő, amelyből az aláírások ellenőrzési módszerének elégtelenségére lehetne következtetni.

Nincs olyan törvényi rendelkezés, amely előírná, hogy aláírásgyűjtést csak a népszavazást kezdeményező, vagy meghatalmazottja végezhet, és olyan sem, amely az OVB számára törvényi kötelezettségként írná elő, hogy határozati formában rögzítse az aláírásgyűjtő ívek és aláírások számát, vagy konkrét előírásokat tartalmazna az aláírásgyűjtő ívek átadásának-átvételének módjáról.

A Legfelsőbb Bíróság nem osztotta a kérelmezők alkotmányossági aggályait a mintavételi módszertan vonatkozásában. A kérelmezők ugyanis maguk sem jelölték meg, hogy a jogalkotásról szóló, 1987. évi XI. törvény /a továbbiakban: Jat./ mely rendelkezéseibe ütközik, hogy a mintavétel mértékére és módjára vonatkozó statisztikai és matematikai módszert törvény nem szabályozza. Önmagában a statisztikai és matematikai módszer alkalmazásának előírása elegendő ahhoz, hogy az OVB eltekintsen az aláírások egyenkénti tételes vizsgálatától.

A Ve. 119. § /1/ bekezdése a tételes vizsgálatot csak abban az esetben teszi kötelezővé, ha az alkalmazott statisztikai és matematikai módszer nem valószínűsíti a kellő számú érvényes aláírás meglétét.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság az OVB bírósági felülvizsgálattal érintett határozatát a Ve. 84. § /7/ bekezdés a/ pontja alapján helybenhagyta.

A határozat elleni további jogorvoslatot a Ve. 84. § /10/ bekezdése zárja ki.

Budapest, 2008. május 22.

Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök,
Dr. Darák Péter sk. előadó bíró,
Dr. Fekete Ildikó sk. bíró